

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

مقایسه تاثیر طب فشاری نقاط P6 و K-K9 بر تهوع و استفراغ ناشی
از شیمی درمانی در مبتلایان به سرطان پستان

استاد راهنما: دکتر زهره پارسا یکتا

استاد مشاور: شادان پدram رازی

استاد مشاور آمار: عباس مهران

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری

گرایش آموزش داخلی-جراحی

نگارش: سیروان سقزی

آبان ماه ۱۳۹۳

چکیده

عنوان: مقایسه طب فشاری نقاط P6 و K-K9 بر تهوع و استفراغ ناشی از شیمی درمانی در مبتلایان به سرطان پستان
زمینه و هدف: در میان عوارض جانبی متعددی که شیمی درمانی برای بیماران دارد، تهوع و استفراغ شایعترین و آزاردهنده ترین عارضه در بیماران مبتلا به سرطان است. بکارگیری درمان های مکمل از جمله طب فشاری می تواند در بهبود این عوارض موثر باشد. بر همین اساس پژوهشگر بر آن شد تا به مقایسه تاثیر طب فشاری دو نقطه P6 و K-K9 بر تهوع و استفراغ ناشی از شیمی درمانی بپردازد.

روش تحقیق: مطالعه حاضر به صورت کارآزمایی بالینی در انستیتو کانسر بیمارستان امام خمینی دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۹۳-۱۳۹۲ انجام گرفت. این پژوهش در سه گروه (طب فشاری P6، طب فشاری K-K9 و کنترل) بر روی ۱۰۸ بیمار مبتلا به سرطان پستان انجام شد. جهت انتخاب نمونه ها از روش نمونه گیری آسان (در دسترس) و جهت کنترل اثر بخش ها از روش بلوک های تصادفی استفاده شد. همه بیماران مورد مطالعه درمان استاندارد ضد تهوع و استفراغ را دریافت کردند. ابزار جمع آوری داده ها شامل فرم مشخصات جمعیت شناختی و شاخص تهوع، استفراغ و اوغ زدن Rhodes بود. در گروه های مداخله طب فشاری، محل دقیق انجام طب فشاری نقاط P6 و K-K9 و SI3 (نقطه کاذب) و نحوه انجام آن توسط پژوهشگر و کمک پژوهشگر آموزش داده شد. از بیماران خواسته شد که نیم ساعت قبل از انجام شیمی درمانی و نیز تا ۵ روز پس از آن، و هر روز صبح به مدت ۵ دقیقه نقطه مربوطه در هر دو دست را به نوبت فشار و ماساژ دهند و پرسشنامه تهوع، استفراغ و اوغ زدن را هر شب در ساعت مشخصی پر کنند. سپس اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ با آزمون های آماری تست دقیق فیشر، کروسکال والیس، آنالیز واریانس، توکی و تی مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که طب فشاری نقطه P6 باعث کاهش تهوع، استفراغ و اوغ زدن ناشی از شیمی درمانی می شود که این کاهش در روزهای اول و ششم معنی دار می باشد و در سایر روزها معنی دار نیست. همچنین بیماران گروه طب فشاری نقطه K-K9 در همه روزها بجز روز چهارم تهوع، استفراغ و اوغ زدن کمتری نسبت به گروه کنترل داشتند ولی در هیچ یک از روزها این کاهش معنی دار نمی باشد.

نتیجه گیری: یافته های این پژوهش نشان داد که طب فشاری نقطه P6 باعث کاهش تهوع، استفراغ و اوغ زدن ناشی از شیمی درمانی می شود. بنابراین با توجه به اهمیت تهوع و استفراغ در بیماران تحت شیمی درمانی پیشنهاد می شود که در مراقبت از این بیماران از طب فشاری نقطه P6 استفاده گردد.

کلمات کلیدی: طب فشاری، نقطه فشاری P6، نقطه فشاری K-K9، تهوع، استفراغ، شیمی درمانی، سرطان پستان

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

**Comparison of the effects of 2 acupressure points
(P6- KK9) on Chemotherapy-Induced Nausea and
Vomiting among Breast Cancer Patients**

Under Supervision of Dr. Zohre Parsa Yekta

Cosupervisors: Shadan Pedram Razi
Abbas Mehran

Requirements for Master Degree
Medical-Surgical Nursing

By: Sirvan Saghezi
October 2014

Abstract

Title: Comparison of the effects of 2 acupressure points (P6- K9) on Chemotherapy-Induced Nausea and Vomiting among Breast Cancer Patients.

Background: Nausea and vomiting are the most prevalent and distressing side effects of chemotherapy among cancer patients. The application of complementary therapies including acupressure can be effective in improving this symptoms. Accordingly, the researcher compared the effects of P6 and K-K9 acupressure points on Chemotherapy-induced Nausea and Vomiting (CINV).

Method: This controlled clinical trial study was conducted in Cancer Institute of Imam Khomeini Hospital of Tehran University of Medical Sciences in 2013-14. This study was carried out on 108 breast cancer patients randomly allocated in 3 groups: P6, K-K9, SI3 acupressure points. In order to omit the effects of varied wards, the subjects were allocated by available randomization and randomized blocking. All patients received standard antiemetics during the study. The data was collected by 2 instruments: demographic characteristic form and Rhodes index of nausea, vomiting and retching. The patients were educated concerning the sites and application of acupressure points by researcher and his co-researcher. The subjects should applied the proper pressure on related points for 5 minutes on both hands, 30 minutes before chemotherapy and also along 5 days every morning. The questionnaire of nausea and vomiting was completed by patients every night at a defined time. The Data was analyzed by Fisher's exact test, Kruskal-Wallis, ANOVA, Tukey and Independent t-test via SPSS v.21 software.

Result: The results showed that P6 acupressure significantly reduced chemotherapy-induced nausea, vomiting and retching during first and sixth days, and for the other days it was not effective on these side effects significantly. It was found that in comparison of the patients in K-K9 group to control group, the related intervention had lesser effects during all days except fourth day which was not significant.

Conclusion: The findings indicated that the P6 acupressure can reduce the chemotherapy-induced nausea, vomiting and retching. Therefore because of the importance of CINV among cancer patients, it is proposed that P6 acupressure can be used for treatment of these patients.

Keywords: acupressure, nausea, vomiting, K-K9 acupoint, P6 acupoint, chemotherapy, breast cancer.